

Fylkesmannen i Møre og Romsdal
v/Geir Moen
Postboks 2520
6404 Molde

fmmrpost@fylkesmannen.no

Vår ref:
Åsa Fredly

Arkivnr.

Deres ref:
2020/936

Dato:
26.03.2020

Regulering av fiske etter anadrome laksefisk i Møre og Romsdal fra 2021

Viser til brev fra Fylkesmannen 19.02.2020 ang. Miljødirektoratet sin hovedrevisjon av regelverk for fiske etter laks og sjørørret i elv og sjø, med sikte på å innføre nye regler fra fiskesesongen 2021. Fylkesmannen inviterer elveiere og organisasjoner til å komme med innspill til fiskereguleringene.

NJFF Møre og Romsdal ønsker å komme med en tilbakemelding på dette arbeidet som omhandler rammer og generelle føringer. Dette gjelder fiskerammer i flomelver, og innføring av fiskekvoter i sjø. Når det gjelder reguleringer i hvert enkelt vassdrag vil våre lokalforeninger komme med egne innspill.

I vår virksomhetsplan, som blir vedtatt på årsmøtet til fylkeslaget, står det følgende:

Naturgrunnlaget skal være godt ivaretatt gjennom bærekraftig bruk og god forvaltning, slik at det produseres høstbare overskudd av vilt og fisk. NJFF Møre og Romsdal skal:

- Arbeide for at villaksen forvaltes på en bærekraftig måte. Fylkeslaget skal engasjere seg i aktuelle høringer
- Fiske etter anadrom laksefisk skal skje på høstbare bestander. Fylkeslaget skal jobbe for lik kvote i sjø og elv. Sjørørret og brunørret skal forvaltes som samme art.

På fylkeslagets årsmøter er det også vedtatt noen resolusjoner som handler om regulering av fiske etter laks og sjørørret. Disse resolusjonene ligger til grunn for denne høringen sammen med virksomhetsplanen vår og rammer fra sentralt hold (handlingsplan, landsmøtet).

Rammer for fisketid i små elver - «flomelver»

Kap 6.3 i Miljødirektoratets veileder M-16333 til utarbeiding av retningslinjer, tar for seg fiskebestemmelser i elv. I første del av dette kapittelet presiseres det at fiskereguleringene skal gi bestemmelser om fisketider, hvor det skal åpnes for fiske samt evt. kvotebestemmelser. En forutsetning for at det åpnes for fiske er at fangst blir rapportert.

Flere av våre elver i fylket er små og passer ikke inn i den generelle forvaltningen. Elvene er avhengig av rett mengde nedbør for at fisken går opp i elva. Disse små vassdragene er viktige for våre anadrome laksefiskbestander, og også for våre lokalforeninger. Fiske i disse elvene skal være mulig dersom gytebestandsmålene er oppnådd og artene produserer et høstingsverdig overskudd.

NORGES JEGER- OG FISKERFORBUND

Flere av våre lokalforeninger ønsker en endring i måten disse elvene er forvaltet i dag. Fisketidene og kvotene blir regulert basert på fangstrapportering tidligere år, og i år med lite nedbør blir det få anledninger til å fiske før fiskesesongen er over. Blir det ikke rapportert inn fisk fra elva, blir det strengere begrensning i fisketiden året etterpå. Dette blir etter hvert en vond spiral. Spesielt tungt er det når det kommer store nedbørsmengder rett etter at fiskesesongen er over og fisketellinger viser at det er mye fisk i vassdraget. Lokal og tradisjonell kunnskap er i denne forbindelse viktig å innhente for å kunne sette rette kvoter og fisketider. Det blir allerede i dag brukt lokal kunnskap for å sette gytebestandsmål, for å dele informasjon om vandringshindre og laksens utbredelse i vassdragene, i midtsesongevalueringene, og i forbindelse med at ulike former for regulerings tiltak skal utformes. Vi mener at denne lokale kunnskapen også skal kunne benyttes for å sette rette fisketider knyttet opp mot når det er vann i elva og fisken kan vandre opp.

Med tanke på rekruttering til laksefiske er disse små elvene i fylket veldig viktige. Våre lokalforeninger gjennomfører mange tiltak for å ta vare på sine elver, og ungdom blir tidlig tatt med i arbeidet. I disse småelvene får barn og ungdom opplæring i laksefiske. Når fiskesesongen er så begrenset som den er i dag, blir mulighetene til å drive opplæring og rekrutteringsarbeid også begrenset. Motivasjonen til lokale jeger- og fiskerforeninger svikter når det år etter år blir lite reell fisketid i sin elv. Rekruttering av barn og ungdom til fiske er viktig for at det også i framtiden skal være interesse for naturforvaltning og et ønske og forståelse for å ta vare på bestandene av laksefisk.

Kap 6.3.1. Fisketid

Fisketid skal benyttes som hovedvirkemiddel for å nå gytebestandsmålet. NJFF Møre og Romsdal ønsker at det føres på i «Spesielle bestemmelser» i forskriftstabellen at fisketid er fleksibel i elver som kan defineres som «flomelver». Dvs. at det fastsettes en ramme for når fisket skal foregå innenfor og at det i tillegg reguleres med kvoter: døgn, uke eller sesong, og evt. midtsesongevaluering. Lokal kompetanse og meteorologisk historisk kunnskap kan benyttes til å plukke ut hvilke elver som skal defineres som flomelver. På denne måten kan man utvide fiskesesongen og ha større mulighet for å treffe på tidspunkt der det er fisk i elva og ikke risikere at åpningstiden for elva er i en periode uten nedbør. Av gjeldende forskrift ser man at en stor andel av lakseførende vassdrag i Møre og Romsdal har en måneds åpning fra 15.06 til 15.07. Det kan se ut som den strengeste regulering av fisketider av alle fylker. Det er et sterkt ønske å få utvide eller flyttet fisketidene i de fleste av disse vassdragene basert på oppnådd gytebestandsmål og lokal kunnskap i stedet for, eller i tillegg til, rapportering av fangst foregående år. Vi foreslår at midtsesongevaluering kan benyttes til å utvide eller flytte fisketiden i vassdrag som ennå ikke har hatt fiskeoppgang dersom man kan vise til at gytebestandsmål vil bli oppnådd. Har det ikke vært fiske før midtsesongevaluering må dette være godt nok som grunnlag for at fisketiden kan utvides.

Vi viser til Eide jff sin uttalelse som viser utfordringene med dagens fastsettelse av fisketider.

Konklusjon

NJFF Møre og Romsdal ønsker at små elver (flomelver) ikke forvaltes likt med store robuste elver, men får egne rammer og retningslinjer som gjør at det hvert år blir mulighet for å fiske, så lenge andre forutsetninger for åpning av fiske er til stede. Dette innebærer sannsynligvis endring av §6 i gjeldende forskrift om fiske etter anadrome laksefisk i vassdrag til å også kunne benytte midtsesongevaluering til å utvide fiskesesongen etter retningslinjer gitt fra Miljødirektoratet.

NORGES JEGER- OG FISKERFORBUND

Fiskebestemmelser i sjø

Kap 6.4 i veilederen tar for seg bestemmelsene i sjø. Dette vil bli gjenstand for høring på et senere tidspunkt, men NJFF Møre og Romsdal ønsker å komme med en uttalelse også her som gjelder fiske med stang og håndsnøre. I veilederen står det at fiske i sjøen skal bygge på en vurdering av alle bestander som inngår i fisket, og ikke bare bestander fra elvene som ligger innenfor samme geografiske område.

I 2017 fremmet Ørsta jff en sak for årsmøtet til fylkeslaget ang. innføring av kvote for fiske av anadrom fisk i sjø:

Vedtak i årsmøtet 2017:

NJFF Møre og Romsdal skal jobbe for innføring av kvotebegrensninger for fritidsfiske etter laks og sjørret i sjø.

Bakgrunnen for saken var bekymring for reduserte bestander av villaks og at mye av reduksjonen sannsynligvis kan komme av redusert tilbakevandring av gytefisk. I flere elver er fisket etter sjørret strengt regulert og flere elver i fylket er sjørreten også fredet. Siden 2017 er situasjonen blitt enda verre for sjørreten. Årsmøtet til NJFF Møre og Romsdal støttet forslaget til lokalforeningen. NJFF Møre og Romsdal mener på bakgrunn av dette at det er viktig at det settes i verk tiltak som begrenser uttaket av sjørreten for å bevare bestanden. Innføring av kvoter kan være et slikt tiltak.

Et fiske i sjø foregår i hovedsak på blandede bestander, også lokalt. NJFF ønsker at det skal være mulig å drive fiske etter laks og sjørret både i elv og sjø, men for at fiske i sjø ikke skal bli for omfattende ønsker NJFF Møre og Romsdal at det innføres kvoter også i sjø på lik linje med kvoter som fastsettes i elv. Dette ønsker vi å innføre da bestandene av laks og sjørret oppfattes som trua i flere vassdrag og fangststatistikken stadig går nedover eller holder seg på et historisk lavt nivå, spesielt for sjørreten. I 2018 ble det også rapportert at det ble fanget flere fisk i sjø enn i elv, for første gang siden 2004, og dette skyldes i all hovedsak fiske i sjø med faststående redskap, ikke sportsfiske. I 2019 er det igjen tatt flest fisk i elv, sannsynligvis på grunn av strengere reguleringer i sjø.

I gjeldende forskrift §3 ble det gjort en innstramming av muligheten for fiske etter sjørret i Sunndalsfjorden, Tingvollfjorden, Bergsøyfjorden og Batnfjorden innenfor E39 i Møre og Romsdal i 2019. Fylkeslaget mener at dette er en for streng regulering og håper i stedet at innføring av kvoter kan redusere uttaket av sjørret uten at det forringer muligheten for å drive aktivt sportsfiske etter sjørret her i fylket.

Det naturlige vil være å ha samme kvoter for fiske etter anadrom fisk i sjø med stang og håndsnøre som nærmeste elv i området, eller det strengest regulerte vassdraget i en fjord der flere elver har sitt utløp. Vi ser at det kan være en utfordring med håndheving av kvoter i sjø da det ikke er en motivasjon fra grunneiere å drive oppsyn, men SNO sitt fiskeoppsyn kan virke som en motivasjon for sportsfiskere til å holde seg innenfor regelverket. Vi tror også at de aller fleste sportsfiskere ønsker å ta vare på de anadrome fiskebestandene og vil rette seg etter regelverket til fordel for levedyktige bestander i framtiden. Med dette forvatningsgrepet håper vi også å unngå at store områder blir stengt for sportsfiske etter sjørret, slik som vi opplevde i 2019 sesongen, men at fisket i stedet kan begrenses med kvoter.

NORGES JEGER- OG FISKERFORBUND

Konklusjon

NJFF Møre og Romsdal ønsker at det innføres et kvotesystem for fiske etter laks og sjøørret i sjø som ivaretar behovet for å begrense uttaket av anadrom fisk, men som ikke hindrer muligheten for å drive sportsfiske etter laks og sjøørret i sjø.

Håper våre innspill blir tatt med videre i prosessen!

Mvh.

Norges Jeger- og Fiskerforbund Møre og Romsdal

Randulf Tverfjell
Leder fagutvalg fisk

Åsa Fredly
Fylkessekretær